

Verslag

Opgemaakt door [REDACTED]
Datum bespreking 06-02-2020, 09.00 uur
Datum vastgesteld 13-02-2020
Deelnemers Martijn Snoep (vz), Cateautje Hijmans van den Bergh, [REDACTED]
[REDACTED]
Afwezig: n.v.t.
Onderwerp Bestuursvergadering ACM

1.	Opening, vaststellen agenda	
	Snoep opent de vergadering.	
	De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.	
2.	[REDACTED]	
	[REDACTED]	
	[REDACTED]	
	[REDACTED]	
	[REDACTED]	
	[REDACTED]	
	[REDACTED]	
	[REDACTED]	
	[REDACTED]	
	[REDACTED]	
	[REDACTED]	[REDACTED]
	[REDACTED]	[REDACTED]
	[REDACTED]	[REDACTED]
	[REDACTED]	[REDACTED]

3.	[Redacted text]	
	[Redacted text]	
	[Redacted text]	
	[Redacted text]	
	[Redacted text]	
	[Redacted text]	
	[Redacted text]	
	[Redacted text]	
	[Redacted text]	
	[Redacted text]	
	[Redacted text]	
	[Redacted text]	
	[Redacted text]	
	[Redacted text]	[Redacted text]
	[Redacted text]	
4.	[Redacted text]	
	[Redacted text]	
	[Redacted text]	
	[Redacted text]	
	[Redacted text]	
	[Redacted text]	

	[REDACTED]	
	[REDACTED]	
	[REDACTED]	[REDACTED]
5.	[REDACTED]	
	[REDACTED]	
	[REDACTED]	[REDACTED]
	[REDACTED]	
	[REDACTED]	
	[REDACTED]	[REDACTED]
	[REDACTED]	
6.	[REDACTED]	
	[REDACTED]	
	[REDACTED]	

	[Redacted]	
	[Redacted]	
	[Redacted]	
	[Redacted]	
	[Redacted]	
	[Redacted]	
	[Redacted]	
	[Redacted]	
	[Redacted]	
	[Redacted]	[Redacted]
	[Redacted]	[Redacted]
	[Redacted]	
	[Redacted]	
7.	Evaluatie samenwerking ACM-AP (in aanwezigheid van [Redacted])	
	Besproken wordt de evaluatie van het samenwerkingsprotocol met de Autoriteit Persoonsgegevens.	
	Uit de evaluatie blijkt dat de ervaringen vanuit de ACM wisselend zijn. Samenwerking verliep in de afgelopen jaren soms moeizaam maar bleek altijd bespreekbaar en oplosbaar op werkniveau. De trend is bovendien positief. De samenwerking kan nog worden verbeterd door structureel de linking pins van beide organisaties te betrekken bij wederzijdse contacten, door te investeren in kennis van elkaars werk en persoonlijke relaties door het organiseren van een bijeenkomst.	
	Besproken wordt dat de intensiteit van de samenwerking in de toekomst waarschijnlijk meer zal toenemen en dat het goed is om te investeren in het verbeteren van de samenwerking.	
	Het bestuur informeert naar wat wij beter hadden kunnen doen in de samenwerking met de AP. Het team geeft aan dat we, ondanks de	

	grondslag op basis van de instellingswet, terughoudend zijn geweest bij het uitwisselen van gegevens. Het bestuur merkt op dat dit in de toekomst moet worden voorkomen. Bij gegevensuitwisseling moet als uitgangspunt worden genomen dat de organisatie zelf bepaalt wat noodzakelijk is en dat deze noodzakelijke informatie dan wordt verstrekt.	
	Afgesproken wordt dat in mei een bestuurlijk overleg tussen de AP en ACM wordt ingepland.	Actiepunt team
8.	[Redacted]	
	[Redacted]	
	[Redacted]	
	[Redacted]	
	[Redacted]	
	[Redacted]	
9.	[Redacted]	
	[Redacted]	
	[Redacted]	
10.	[Redacted]	
	[Redacted]	
	[Redacted]	
11. Sluiting		
	Snoep sluit de vergadering.	

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Aanbiedingsformulier

Vergadering:	☒ Bestuur ██████████
--------------	--

Naam agendapunt: Evaluatie samenwerking ACM - AP			
Datum vergadering:	6 februari 2020	██████████	██████████
██████████	██████████	██████████	
██████████	██████████	██████████	
██████████	██████████	██████████	█
██████████	██████████	██████████	██████████

Over het agendapunt:

Status	☒ Gestart ☐ Vervolgd ☐ Gestopt
Aanleiding	In november 2016 is het samenwerkingsprotocol met de Autoriteit Persoonsgegevens gepubliceerd. In het protocol is opgenomen dat de samenwerking na drie jaar wordt geëvalueerd.
Kern	<p>De ervaringen vanuit de ACM zijn wisselend. Samenwerking verliep in de afgelopen jaren soms moeizaam maar bleek altijd bespreekbaar en oplosbaar op werkniveau. De trend is bovendien positief. De AP geeft aan de samenwerking met de ACM als positief te ervaren en ziet geen noodzaak tot grote wijzigingen van het samenwerkingsprotocol. Ook wij denken dat fundamentele aanpassingen niet noodzakelijk zijn en dat we ons kunnen beperken tot actualisering van het protocol, o.a. door de AVG hierin op te nemen. ██████████</p> <p>██████████ Wel zouden we willen voorstellen de samenwerking en het protocol uiterlijk over vijf jaar in plaats van uiterlijk over drie jaar opnieuw te evalueren. Dat is een gebruikelijke maximumtermijn, ook bij de evaluatie van begrotingsartikelen en ZBO's, en eerder kan altijd.</p> <p>Samenwerking kan daarnaast verbeteren door structureel de linking pins van beide organisaties te betrekken bij wederzijdse contacten (zodat ze kunnen interveniëren als fricties dreigen te ontstaan), door te investeren in kennis van elkaars werk en persoonlijke relaties door het organiseren van een bijeenkomst. De AP staat hiervoor open. Omdat samenwerking met de AP naar verwachting in de toekomst nog belangrijker wordt, o.a. door toezicht op online gedragingen, de rol van data en algoritmes, worden contacten met de AP idealiter laagdrempeliger en informeler.</p>
Beslispunten/advies	<ol style="list-style-type: none"> Hoe kijkt het bestuur aan tegen de samenwerking met de AP, o.a. op basis van de evaluatie? Kan het bestuur zich vinden in de voorgestelde actualisering van het samenwerkingsprotocol? Gaat het bestuur akkoord met de voorgenomen plannen om de praktische samenwerking met de AP verder te verbeteren, bijvoorbeeld via de organisatie van een gezamenlijke informele bijeenkomst?
██████████	
Vervolgstappen	De AP heeft een eerste voorstel voor aanpassingen van het protocol gedaan. Wij zullen na deze bespreking in het bestuur onze aanvullende voorstellen aan de AP doen. In bijgevoegd protocol zijn de door de AP en ons voorgestelde actualisering met track changes weergegeven. Het betreft louter aanpassingen in de verwijzingen naar relevante wet- en regelgeving, met uitzondering van de wijziging van de

	evaluatietermijn van drie naar vijf jaar. Tijdens een bestuurlijk overleg kan over de samenwerking nu en in de toekomst worden gesproken. Desgewenst kan dan ook het geactualiseerde protocol worden ondertekend na goedkeuring van EZK. Het huidige protocol wordt dan ingetrokken.
--	---

Evaluatie

Opgemaakt door	[REDACTED]
Datum	December 2019
Samenwerkingsprotocol	ACM – AP

Wanneer is het protocol opgesteld? En wanneer loopt het protocol af?

Het protocol is op 3 november 2016 gepubliceerd in de Staatscourant. In het protocol is in artikel 21 opgenomen dat het protocol 3-jaarlijks wordt geëvalueerd (of zoveel eerder als noodzakelijk).

Wat is er in de tussentijd veranderd? Denk aan wetwijzigingen, organisatorische wijzigingen etc.

De AP maakt momenteel een grote reorganisatie/transitie door. De AVG is handhaafbaar geworden. De AP heeft door de komst van deze wetgeving structureel hoger budget gekregen, waardoor ze de afgelopen periode sterk kon en moest groeien. De AP is daarbij ook verjongd. Ook zijn diverse collega's van de ACM bij de AP gaan werken. Tegelijkertijd is een aantal sleutelfiguren bij de AP vertrokken. Voor de ACM is [REDACTED] (DC) linking pin, bij AP is dat nu [REDACTED] (oud ACM).

In de nabije toekomst komen er nog meer wijzigingen aan voor de AP. Zo wordt momenteel de European Electronic Communications Code geïmplementeerd en ook de e-privacy richtlijn wordt gewijzigd en zal ergens in de komende jaren in werking treden als verordening (momenteel in Europese trilog). In beide regelingen is een artikel opgenomen dat telecomautoriteiten en dataprotectie autoriteiten verplicht met elkaar samen te werken op overlappende terreinen. Een deel van het toezicht op de bescherming van persoonsgegevens en de persoonlijke levenssfeer zoals nu uitgevoerd door de ACM zal met de invoering van een e-privacy verordening waarschijnlijk overgedragen worden aan de AP (o.a. het toezicht op cookies).

Hoe is de relatie tussen de ACM en de protocolpartner?

Met name DC, DM en TVP werken geregeld met de AP samen. Hun ervaringen zijn hieronder beschreven. Daarnaast heeft BBC regelmatig contact op het niveau van de directeur Beleid, Internationale Strategie en Communicatie ([REDACTED]), de woordvoerders en de MTB-contactpersoon. Die contacten zijn goed. Op dit moment werken de AP en de ACM gezamenlijk aan de organisatie van het groot MTB komend najaar.

Ervaringen DC

Door de transitie bij de AP en vaak wisselende contactpersonen was de relatie met de AP de afgelopen jaren minder sterk geworden. Sinds 2019 heeft de AP een stabiele contactpersoon voor de ACM. Dit maakt dat er nu weer een kortere lijn is met de AP, waarbij het ongetwijfeld ook helpt dat ze als oud-collega de ACM goed kent. Zo hebben er onlangs constructieve gesprekken plaatsgevonden over de Leidraad Bescherming Online Consument en over het cookiedossier. De contacten tussen AP en DC verlopen nu goed.

Ervaringen TVP

In de afgelopen jaren was voor TVP vooral samenwerking op het gebied van nummers van belang. De ervaringen zijn wisselend:

- In het kader van een nummera aanvraag wilde TVP verifiëren of een dienst die telefoongesprekken opneemt, is toegestaan. Voor het behandelen van een nummera aanvraag geldt een wettelijke termijn van drie weken. De reactie van de AP volgde echter pas na drie maanden. Wel was dat een uitgebreide notitie waarin AP de vraag duidelijk heeft beantwoord.
- In januari 2019 heeft TVP de AP gevraagd wat de rol van AP is als de ACM bij een nummera aanvraag een overtreding van de Wbp vaststelt. De contactpersoon gaf de naam door van een nieuwe contactpersoon. Omdat een reactie uitbleef, heeft TVP eind februari een officieel verzoek aan de directeur gestuurd. Begin maart kwam een AP medewerker bij TVP langs die de vraag niet kon beantwoorden. Zij zou de vraag bespreken met een collega. Na een aantal reminders gaf de AP medio mei aan dat er meer onderzoek nodig is om de vraag te beantwoorden en dat zij daar geen prioriteit aan geeft.
- In andere dossiers heeft de AP wel (redelijk) snel gereageerd. Een vraag over de toelaatbaarheid van een app die opnames van gesprekken maakt, is binnen een week beantwoord. Een vraag in het kader van een geschil over het verstrekken van gegevens in geval van hinderlijke oproepen is een maand later beantwoord.

Ervaringen DM

Over de hele linie heeft DM wisselende ervaringen met samenwerking met de AP.

- *PSD2*: In het kader van PSD2 werkt DM samen met AP, AFM en DNB in een 'Taskforce'. De bedoeling van deze Taskforce is om goede afspraken te maken tussen de betrokken toezichthouders over de communicatie aan marktpartijen, tot een gezamenlijke interpretatie van de Richtlijn te komen, en afspraken te maken over het doorverwijzen van signalen en klachten die relevant zijn voor een van de andere toezichthouders. De AP is in een later stadium aangesloten, omdat zij oorspronkelijk geen beoogd toezichthouder was op de PSD2. De AP stelt zich echter wel constructief op, en draait volwaardig mee in de Taskforce. Inmiddels is een concreet stappenplan opgesteld voor het opvolgen en verwijzen van signalen.

- [REDACTED]

In het algemeen kan gesteld worden dat er nog ruimte is voor verbetering van de samenwerking met de AP. Verschillende collega's vinden dat de samenwerking soms nog stroef verloopt. Mogelijk heeft dit te maken met het verschil in toezichtsstijl (onze stijl staat bekend als meer pragmatisch en die van de AP van oudsher als meer principieel of juridisch). Mogelijk houden we zelf nog onvoldoende rekening met de belangen en invalshoek van de AP. Bovendien zijn er nog geen specifieke samenwerkingsafspraken gemaakt. De AP heeft bovendien uiteraard net als wij ambities, bijvoorbeeld op het gebied van toezicht op algoritmes. De AP is terughoudend met het geven van advies, o.a. vanwege capaciteitsgebrek. Dit is voor ons in het bijzonder lastig in urgente zaken met strakke deadlines.

Michiel Denkers sprak in november 2019 met [REDACTED] waarbij de verschillen van inzicht die tot op punten moeizamere samenwerking leidde in de afgelopen tijd is

besproken. AP vindt juist dat de ACM zich in sommige gevallen nogal formalistisch heeft opgesteld, dat we vaak geen open houding hebben en dat we de AP een aantal keren voor verrassingen hebben gesteld. Besproken in is om een overleg te plannen aan de hand van (hypothetische) casuïstiek om meer oog te krijgen voor elkaars invalshoek en manieren te vinden om met eventuele botsende publieke belangen om te gaan.

Op 14 januari 2020 spraken [REDACTED] en [REDACTED] met [REDACTED] van de AP. Zij gaf aan dat fundamentele aanpassingen van het samenwerkingsprotocol wat AP betreft niet noodzakelijk zijn. Het beeld van de AP is dat de samenwerking met de ACM goed verloopt. Zij had met name input gekregen van [REDACTED]. Vanuit de ACM hebben we benoemd dat we zien dat de samenwerking van geval tot geval verschilt, maar een positieve trend vertoont, en dat we graag werken aan verdere verbetering. Onder verwijzing naar de afspraak tussen Michiel Denkers en [REDACTED] bespraken we met elkaar dat een gezamenlijke AP-ACM sessie met casussen en persoonlijke kennismaking nuttig is, als start voor eventuele uitwerking van werkafspraken die voortvloeien uit het geüpdatet (maar niet significant gewijzigde) protocol. Ook de AP staat open voor een protocol dat langer meegaat dan drie jaar.

Willen we het protocol verlengen? Benoem daarbij de (strategische) afwegingen.

In het protocol is in artikel 21 opgenomen dat het protocol driejaarlijks wordt geëvalueerd (of zoveel eerder als noodzakelijk). Voorstel is om het protocol te verlengen, er is een behoefte aan structurele samenwerking tussen de autoriteiten (nog afgezien van de wettelijke verplichting en de inhoudelijke noodzaak daartoe). Naar verwachting zullen we de AP meer gaan tegenkomen in de komende jaren, o.a. op het gebied van digitale economie onderwerpen.

Veel problemen die de ACM tracht op te lossen, hangen samen met het ongerechtvaardigde gebruik van (persoons)gegevens. Idealiter helpt de AP de ACM daarbij, zeker daar waar het aankomt op de interpretatie van begrippen die volgen uit de AVG.

Omgekeerd kan de ACM de AP helpen bij haar taak om (persoons)gegevens te beschermen. Er is een internationale beweging dat de bescherming van (persoons)gegevens niet alleen via het privacyrecht bewerkstelligd kan worden, maar ook via het consumentenrecht en/of mededingingsrecht.

Overigens is de jarenlange en efficiënte samenwerking tussen de ACM en de AP (en andere privacy autoriteiten) niet iets wat in andere landen als vanzelfsprekend wordt gezien, hier hebben wij op diverse congressen over gepresenteerd.

Is er reden voor bestuurlijk overleg? Zo ja, wat zouden gespreksonderwerpen voor het bestuurlijk overleg zijn?

Ja. Gezien grote raakvlakken bij de verschillende bevoegdheden en de overlap in onderwerpen is afstemming noodzakelijk.

Concreet onderwerp is bijv. hoe het beste samen te werken bij ACM-onderzoeken waar persoonsgegevens in de zin van de AVG een rol spelen, in het bijzonder gelet op het toenemend belang van data in economie, concurrentie en innovatie. Voorkomen zou bijvoorbeeld moeten worden dat de AP, bedoeld en onbedoeld, de mededingingsregels, de kwalificaties en de feiten uit het mededingingsonderzoek interpreteert. Net zoals voorkomen moet worden dat wij dat doen met de privacyregels.

Ander onderwerp is de mogelijkheid van datadeling door bedrijven. Het vaststellen van manieren en omstandigheden die het delen van data binnen wettelijke grenzen mogelijk laten of maken is belangrijk

---

omdat dit, zeker in markten waar een partij met een dominante positie actief is, tot meer concurrentie en innovatie kan leiden in het aanbod van producten en diensten die (mede) op basis van data worden vervaardigd.

Zijn er nog bijzonderheden?

- Een suggestie van DM is dat de ACM en de AP meer systematisch samen gaan nadenken over de vraag hoe beide autoriteiten het beste kunnen omgaan met partijen die bescherming van persoonsgegevens inroepen als een objectieve rechtvaardiging in de zin van het mededingingsrecht voor de weigering van toegang tot een database of een platform.
- Hoewel er een samenwerkingsprotocol is, zijn er nog geen duidelijke werkafspraken gemaakt. Daarom is het nuttig dat het protocol nog vrij gedetailleerd is. Ook eventuele toekomstige nieuwe onderwerpen, zoals toezicht op algoritmes, passen binnen de afspraken in het huidige protocol.